

ECERS-E

Επέκταση της Κλίμακας Αξιολόγησης Περιβάλλοντος
Προσχολικής Εκπαίδευσης ECERS-R:
Τέσσερις Υποκλίμακες Γνωστικών Περιοχών

4η Έκδοση με προσθήκη επεξηγήσεων

Kathy Sylva
Iram Siraj-Blatchford
Brenda Taggart

ECERS-E: The Four Curricular Subscales Extension to the *Early Childhood Environment Rating Scale* (ECERS-R)
4th Edition with Planning Notes

Μετάφραση από την αγγλική έκδοση / Translation from the english language edition

ECERS-E: The Four Curricular Subscales Extension to the *Early Childhood Environment Rating Scale* (ECERS-R)
4th Edition with Planning Notes

Copyright © 2011 by Kathy Sylva, Iram Siraj-Blatchford, and Brenda Taggart

First published by Teachers College Press, Teachers College, Columbia University, New York, New York USA.
All Rights Reserved.

Μετάφραση: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Αθανάσιος Γρηγοριάδης, Ευρυδίκη Ζαχοπούλου

ISBN 978-960-456-337-1

© 2012 Kathy Sylva, Iram Siraj-Blatchford, Brenda Taggart, Εκδόσεις Ζήτη, για την ελληνική γλώσσα

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Φωτοστοιχειοθεσία

Εκτύπωση

Βιβλιοδεσία

Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ

18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας • Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19

Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229 • e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:

Αρμενοπούλου 27, 546 35 Θεσσαλονίκη • Τηλ.: 2310.203.720, Fax: 2310.211.305 • e-mail: sales@ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΩΛΗΣΗ ΔΙΑΝΙΚΗ-ΧΟΝΔΡΙΚΗ:

Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3816.650 • e-mail: athina@ziti.gr

ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ - ΕΝΩΣΗ ΕΚΔΟΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:

Πεσμαζόγλου 5, 105 64 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3211.097

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: www.ziti.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλογικό σημείωμα από την Brenda Taggart	v	Γραμματισμός: Θέματα 1-6	
Εισαγωγή στην κλίμακα ECERS-E	1	Θέματα	
Αξιολόγηση της πρακτικής στο «Foundation» Curriculum για την προσχολική ηλικία	4	1. Ο γραπτός λόγος στο περιβάλλον της τάξης	26
Κατανόηση της φύσης της κλίμακας ECERS-E	6	2. Βιβλίο και Γωνιές Γραμματισμού	28
Η κλίμακα ECERS-E και η αξιολόγηση		3. Οι ενήλικες διαβάζουν με τα παιδιά	29
της εκπαιδευτικής διαδικασίας: η φιλοσοφία της κλίμακας	6	4. Οι ήχοι στις λέξεις	30
Οδηγίες για τη χρήση της κλίμακας	6	5. Αναδυόμενη γραφή	31
Ορολογία	7	6. Ομιλία και ακρόαση	32
Πριν από τη χρήση των κλιμάκων	7	Μαθηματικά: Θέματα 7-9β	
Χρήση της κλίμακας ECERS-E	8	Θέματα	
Προετοιμασία για την παρατήρηση	8	7. Αρίθμηση και εφαρμογή της αρίθμησης	34
Παράλληλη χρήση των κλιμάκων ECERS-R και ECERS-E	8	8. Ανάγνωση και αναπαράσταση απλών αριθμών	36
Διεξαγωγή της παρατήρησης	9	9α. Δραστηριότητες μαθηματικών: Σχήμα (επιλέξτε ή το 9α ή το 9β)	38
Βαθμολόγηση της κλίμακας	9	9β. Δραστηριότητες μαθηματικών: Ταξινόμηση, αντιστοίχιση και σύγκριση	39
Βαθμολόγηση προαιρετικών θεμάτων	10	Επιστήμη και περιβάλλον: Θέματα 10-12γ	
Χρήση συμπληρωματικών (μη-παρατηρήσιμων) στοιχείων	11	Θέματα	
Χρησιμοποιώντας στοιχεία από τα αρχεία		10. Φυσικά υλικά	40
του οργανωμένου προγράμματος	11	11. Γωνιές και υλικά φυσικών επιστημών	41
Οδηγίες όταν το οργανωμένο πρόγραμμα χρησιμοποιείται		12α. Δραστηριότητες φυσικών επιστημών: υλικό περιβάλλον (επιλέξτε το 12α ή 12β ή το 12γ)	42
ως πηγή πληροφόρησης	11	12β. Δραστηριότητες φυσικών επιστημών: φυσικό περιβάλλον	44
Πόσα στοιχεία πρέπει να μελετηθούν;	13	12γ. Δραστηριότητες φυσικών επιστημών: προετοιμασία φαγητού	46
Το οργανωμένο πρόγραμμα στην Αγγλία	13	Διαφορετικότητα: Θέματα 13-15	
Παρατηρώντας τα παιδιά	22	Θέματα	
Χρήση της κλίμακας ECERS-E ως εργαλείο αυτοαξιολόγησης και βελτίωσης	23	13. Υποστήριξη ατομικών μαθησιακών αναγκών	48
Βελτίωση σε επίπεδο νηπιαγωγείου/παιδικού σταθμού	23	14. Ισότητα φύλων και ευαισθητοποίηση	50
Βελτίωση σε επίπεδο νομού/περιφέρειας	24	15. Φυλετική ισότητα και ευαισθητοποίηση	52
		Φύλλο βαθμολόγησης	54
		Το προφίλ της κλίμακας ECERS-E	57
		Παράρτημα Α: Επισκόπηση των υποκλιμάκων και των θεμάτων του ECERS-R	58
		Παράρτημα Β: Αξιοπιστία και εγκυρότητα της κλίμακας ECERS-E	59
		Βιβλιογραφία	63

Προλογικό Σημείωμα

Η είσοδος στη νέα χιλιετία σηματοδότησε την αυξανόμενη συνειδητοποίηση, σε παγκόσμιο επίπεδο, της σημασίας που έχει η παροχή εμπειριών υψηλής ποιότητας στα μικρά παιδιά. Πολυετείς έρευνες όπως το πρότζεκτ «Effective Pre-school, Primary and Secondary Education (EPPE)» στο Ηνωμένο Βασίλειο και η μελέτη του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού και Μελέτης της Ανθρώπινης Ανάπτυξης (NICHD) σχετικά με την προσχολική αγωγή και την ανάπτυξη των μικρών παιδιών στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν επισημάνει τα μακροπρόθεσμα οφέλη της ποιοτικής προσχολικής εκπαίδευσης.

Συνεπώς μου δίνει μεγάλη χαρά η συγγραφή του προλόγου στην Ελληνική μετάφραση της Επέκτασης της Κλίμακας Αξιολόγησης Περιβάλλοντος Προσχολικής Εκπαίδευσης (Early Childhood Environment Rating Scales-Extension, ECERS-E). Η «οικογένεια» των κλιμάκων αξιολόγησης προσχολικών περιβαλλόντων αναπτύχθηκε από το Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας μέσα από τη συνεργασία των Thelma Harms, Richard Clifford και Debby Cryer. Οι συγγραφείς της κλίμακας ECERS-E είμαστε υπόχρεοι σε αυτούς για την καλοσύνη τους,

την υποστήριξη και την ενθάρρυνση που μας δόθηκε από την πλευρά τους κατά τη διάρκεια της δημιουργίας της κλίμακας ECERS-E. Η κλίμακα ECERS-E αποτελεί έναν συνοδοιπόρο της Κλίμακας Αξιολόγησης Περιβάλλοντος Προσχολικής Εκπαίδευσης (Early Childhood Environment Rating Scale, ECERS-R) και σχεδιάστηκε προκειμένου να συλλάβει στοιχεία της ποιότητας συγκεκριμένων διαστάσεων που υπάρχουν στο Αγγλικό Αναλυτικό Πρόγραμμα για την εκπαίδευση των παιδιών ηλικίας 3-5 ετών. Από την έκδοσή τους, οι κλίμακες ECERS-E και ECERS-R χρησιμοποιήθηκαν μαζί σε διάφορες έρευνες παγκοσμίως ώστε να βοηθήσουν τους ερευνητές και τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν καλύτερα διάφορες όψεις της ποιότητας, οι οποίες επηρεάζουν τη νοητική και κοινωνικο-συμπεριφορική ανάπτυξη των παιδιών.

Ολοκληρώνοντας, επιδοκιμάζω αυτή τη μετάφραση και ελπίζω ότι θα αποτελέσει οδηγό για εκείνους/ες που εργάζονται με μικρά παιδιά προκειμένου να δημιουργήσουν τέτοια περιβάλλοντα που θα εμψυχήσουν στα παιδιά την περιέργεια, τη δίψα για ανακάλυψη και την αγάπη για τη μάθηση.

Brenda Taggart,
Institute of Education,
University of London

Εκ μέρους των συγγραφέων της κλίμακας ECERS-E

Εισαγωγή στην κλίμακα ECERS-E

Οι αρχικές κλίμακες αξιολόγησης περιβάλλοντος αναπτύχθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες από τους Thelma Harms, Dick Clifford και Debby Cryer στο ίδρυμα Frank Porter Graham Child Development Institute, του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας, στο Chapel Hill. Η παρούσα επέκταση της κλίμακας ECERS-R, ή το ECERS-E όπως είναι γνωστό, ανήκει σε μία «οικογένεια» κλιμάκων η οποία αναπτύχθηκε για να αξιολογεί τις παροχές φροντίδας και εκπαίδευσης για παιδιά ηλικίας 0 έως 12 ετών. Η «οικογένεια των κλιμάκων» περιλαμβάνει:

- *Infant/Toddler Environment Rating Scale – Revised* (ITERS-R): η κλίμακα αυτή σχεδιάστηκε για την αξιολόγηση προγραμμάτων για παιδιά από τη γέννησή τους μέχρι την ηλικία των 2 ½ ετών (Harms, Clifford & Cryer, 2005)
- *Early Childhood Environment Rating Scale – Revised* (ECERS-R): η οποία αξιολογεί παροχές φροντίδας και εκπαίδευσης σε προσχολικά κέντρα για παιδιά ηλικίας από 2 ½ έως 5 ετών (Harms, Clifford & Cryer, 2005)
- *School-Age Care Environment Rating Scale* (SACERS): η οποία αξιολογεί προγράμματα για παιδιά σχολικής ηλικίας 5 – 12 ετών (Harms, Jacobs & White, 1996)
- *Family Child Care Environment Rating Scale – Revised* (FCCERS-R): η κλίμακα αυτή σχεδιάστηκε για την αξιολόγηση προγραμμάτων κατ' οίκον εκπαίδευσης για παιδιά από τη βρεφική μέχρι τη σχολική ηλικία (Harms, Cryer & Clifford, 2007).

Για περισσότερες πληροφορίες για τις κλίμακες ERS, μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: www.fpg.unc.edu/~ECERS/.

Η Αμερικάνικη κλίμακα ECERS-R είναι ένα ιδιαίτερος αναγνωρισμένο εργαλείο για έρευνα, αυτο-αξιολόγηση, ελέγχους, και επιθεώρηση. Έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως στις Ηνωμένες Πολιτείες, για ελέγχους σε πολιτειακό επίπεδο, για την παρακολούθηση της ποιότητας προγραμμάτων και για την επιμόρφωση παιδαγωγών προσχολικής αγωγής. Η διεθνής αναγνώρισή της είναι εντυπωσιακή, και έχει χρησιμοποιηθεί σε περισσότερες από 20 χώρες, από τη Σιγκαπούρη μέχρι τη Χιλή. Έχει μεταφραστεί και χρησιμοποιηθεί ευρέως στη Γερμανία (Tietze et al., 1996) και στο Ηνωμένο Βασίλειο (Sylvia et al., 1999). Στην Ινδία (Isley, 2000) και στην Κίνα (Yan Yan & Yuejuan, 2008), οι ερευνητές έχουν χρησιμοποιήσει την κλίμακα ECERS-R ως εννοιολογικό πρότυπο πάνω στο οποίο κτίστηκε ένα πολύ διαφορετικό σύστημα αξιολόγησης, σχεδιασμένο για να ταιριάζει στο περιβάλλον και στις πρακτικές οι οποίες απέχουν πολύ από το περιβάλλον προσχολικής αγωγής στις Ηνωμένες Πολιτείες, για το οποίο δημιουργήθηκε η κλίμακα ECERS.

Όλοι εκείνοι που έχουν χρησιμοποιήσει την κλίμακα ECERS-R, και αυτοί που είναι νέοι χρήστες, θα βρουν στην κλίμακα ECERS-E μία ουσιαστική προσθήκη στις κλίμακες αξιολόγησης. Αυτό είναι ιδιαίτερος ουσιαστικό για το πλαίσιο στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου υπάρχει μία αυξανόμενη έμφαση στην ενίσχυση των δεξιοτήτων γραμματισμού και αρίθμησης των μικρών παιδιών. Η παράλληλη χρήση των κλιμάκων ECERS-E και ECERS-R, προσφέρει στους χρήστες μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για πως μπορεί να είναι ένα υψηλής ποιότητας πρόγραμμα προσχολικής αγωγής. Η έμφαση που δίνεται στις Ηνωμένες Πολιτείες στον πρώιμο γραμματισμό και στα μαθηματικά, μαζί με το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την πρώιμη μάθηση για τις φυσικές επιστήμες, το περιβάλλον και την ένταξη όλων των παιδιών στα προγράμματα προσχολικής αγωγής, συνδέεται άμεσα με τις αξιολογήσεις του προγράμματος που υπάρχουν στην κλίμακα ECERS-E. Οι τρέχουσες τάσεις στα προγράμματα προσχολικής αγωγής στις Ηνωμένες Πολιτείες ταιριάζουν απόλυτα με τα θέματα που καλύπτει η 4^η έκδοση της κλίμακας ECERS-E. Επίσης, το κεφάλαιο για το οργανωμένο πρόγραμμα θα είναι εξαιρετικού ενδιαφέροντος για τους συναδέλφους στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ενώ τα περισσότερα περιβάλλοντα στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν αναρτημένο ένα ημερήσιο/εβδομαδιαίο πρόγραμμα, κυρίως για ενημέρωση των γονέων, η κλίμακα ECERS-E δίνει μία ευκαιρία για μελέτη της προσέγγισης της μάθησης σε μεγαλύτερο βάθος. Αυτή η προσέγγιση τοποθετεί το κάθε παιδί στο κέντρο της διαδικασίας, γεγονός που έχει μεγάλο ενδιαφέρον για τους παιδαγωγούς της προσχολικής αγωγής στις Ηνωμένες Πολιτείες οι οποίοι επιθυμούν να βελτιώσουν αυτή την πλευρά της πρακτικής τους.

Η κλίμακα ECERS-E έχει χρησιμοποιηθεί σε πολλά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα έξω από το Ηνωμένο Βασίλειο και έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα δημοφιλές και αξιόπιστο εργαλείο. Μέλη του Frank Porter Graham Child Development Institute του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας, στο Chapel Hill, οι οποίοι έχουν χρησιμοποιήσει την κλίμακα ECERS-E παράλληλα με την ECERS-R στις Ηνωμένες Πολιτείες, έχουν βρει ότι η κλίμακα ECERS-E είναι πολύ σχετική με το περιβάλλον στις Ηνωμένες Πολιτείες. Συμπληρώνει και επεκτείνει την κλίμακα ECERS-R.

Η κλίμακα *ECERS-E: Επέκταση της Κλίμακας Αξιολόγησης Περιβάλλοντος Προσχολικής Εκπαίδευσης ECERS-R: Τέσσερις Υποκλίμακες Γνωστικών Περιοχών* αναπτύχθηκε αρχικά για χρήση στο Ηνωμένο Βασίλειο στα πλαίσια ενός αναγνωρισμένου κύρους ερευνητικού προγράμματος: *The Effective Provision of Pre-school Education (EPPE)*, το οποίο διήρκεσε από το 1997 μέχρι το 2003. Αυτή η μακροχρόνια μελέτη, που χρηματοδοτήθηκε από την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου (βλέπε <http://eppe.ioe.ac.uk>), χρειαζόταν μετρήσεις της ποιότητας της προσχολικής αγωγής που ήταν ακριβείς για έρευνα και είχαν επίσης αξιο-

πιστία μέσα στους κύκλους των παιδαγωγών. Η υιοθέτηση της κλίμακας ECERS-R ήταν αδιαμφισβήτητη, αλλά η ομάδα του EPPE έπρεπε να την επεκτείνει σύμφωνα με το πλαίσιο που θα ήταν καταλληλότερο για τα αναπτυξιακά πλαίσια της προσχολικής αγωγής και φροντίδας στην Αγγλία. Η κλίμακα ECERS-R, που αναπτύχθηκε το 1980, βασίστηκε κυρίως στις έννοιες των Αναπτυξιακά Κατάλληλων Πρακτικών (Developmentally Appropriate Practice, DAP). Υιοθέτησε μία ήπια προσέγγιση της αξιολόγησης του περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του αναδυόμενου γραμματισμού, της αρίθμησης και της επιστημονικής σκέψης των παιδιών. Επιπλέον, προσέγγισε ήπια την αξιολόγηση του περιβάλλοντος που στοχεύει στην κατανόηση της πολιτισμικής και νοητικής διαφορετικότητας. Η κλίμακα ECERS-E επιχειρεί να συμπληρώσει την κλίμακα ECERS-R με τρόπους που καθρεφτίζουν το *English Curriculum Guidance for the Foundation Stage* (Qualification and Curriculum Authority [QCA], 2000) και επιχειρούν να αλλάξουν τις έννοιες των Αναπτυξιακά Κατάλληλων Πρακτικών, ιδιαιτέρως όταν αυτές σχετίζονται με τον αναδυόμενο γραμματισμό, την αρίθμηση, την επιστημονική σκέψη και τη διαφορετικότητα. Από τη στιγμή που αναπτύχθηκε η κλίμακα ECERS-E, έγινε απαραίτητο συμπλήρωμα της κλίμακας ECERS-R στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις Ηνωμένες Πολιτείες, και ακόμη πιο πέρα. Οι δύο κλίμακες συμπληρώνουν η μία την άλλη με μικρή μόνο επικάλυψη.

Η κλίμακα ECERS-E αξιολογεί το πρόγραμμα και το περιβάλλον για παιδιά ηλικίας 3 έως 5 ετών στις ακόλουθες περιοχές:

- Γραμματισμός
- Μαθηματικά
- Φυσικές Επιστήμες/Περιβάλλον
- Διαφορετικότητα (Φυλή, Φύλο, και Ατομικές Μαθησιακές Ανάγκες)

Τα θέματα σε αυτές τις υποκλίμακες αξιολογούν την ποιότητα των αναλυτικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του παιδαγωγικού τους χαρακτήρα, στους τομείς που στοχεύουν στην ενίσχυση της ακαδημαϊκής ανάπτυξης των παιδιών (Sammons et al., 2002).

Η ανάλυση των δεδομένων του προγράμματος EPPE (τα οποία παρακολούθησαν την εξέλιξη και την ανάπτυξη περίπου 3.000 παιδιών ηλικίας 3 έως 11 ετών, βλέπε Sylva et al., 2004, 2010) έδειξαν ότι η κλίμακα ECERS-E προβλέπει καλύτερα την πνευματική και τη γλωσσική εξέλιξη των παιδιών (ηλικίας 3 έως 5 ετών) σε σχέση με αξιολογήσεις των ίδιων περιβαλλόντων που χρησιμοποίησαν την κλίμακα ECERS-R. Η συνολική βαθμολογία της κλίμακας ECERS-R δεν σχετιζόταν με τη νοητική εξέλιξη μετά από περίοδο 2 ετών, αλλά η βαθμολογία στην υποκλίμακα «Κοινωνική Αλληλεπίδραση» σχετιζόταν θετικά με την αύξηση της **αυτονομίας** και της **συνεργασίας** των παιδιών.

Εντούτοις, για την ακαδημαϊκή ανάπτυξη, η κλίμακα ECERS-E σχετιζόταν σημαντικά με την εξέλιξη της **γλώσσας**, της **μη λεκτικής λογικής**, των **δεξιοτήτων αρίθμησης**, και των **προ-αναγνωστικών δεξιοτήτων**. Υποστηρίζουμε ότι η ποιότητα δεν είναι μία καθολική έννοια, αλλά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εθνικές προτεραιότητες. Αν η ακαδημαϊκή επίδοση εκτιμάται στην αρχή του σχολείου, τότε η κλίμακα ECERS-E είναι ένας καλός δείκτης πρόβλεψης της ετοιμότητας για το σχολείο. Αλλά αν αξιολογούνται τα κοινωνικά αποτελέσματα, τότε η κλίμακα «Κοινωνική Αλληλεπίδραση» της κλίμακας ECERS-R είναι ίσως ένας καλύτερος δείκτης πρόβλεψης της ετοιμότητας για το σχολείο. Πιστεύουμε, ωστόσο, ότι και οι δύο κλίμακες είναι σημαντικές και για αυτό το λόγο συστήνεται να χρησιμοποιούνται μαζί. Αυτό είναι ιδιαιτέρως σημαντικό όταν χρησιμοποιούνται οι κλίμακες ECERS για να ελέγξουν την ποιότητα σε μία σειρά διαφορετικών προγραμμάτων. Συστήνουμε τη χρήση της κλίμακας ECERS-E παράλληλα με την κλίμακα ECERS-R για μία πιο σφαιρική αξιολόγηση της ποιότητας. Οι παιδικοί σταθμοί και τα νηπιαγωγεία στις Ηνωμένες Πολιτείες που είναι εξοικειωμένα με την κλίμακα ECERS-R, θα διαπιστώσουν ότι η κλίμακα ECERS-E είναι ένα φιλικό και δαισθητικό εργαλείο. Θα βοηθήσει στην προώθηση πλουσιότερων περιβαλλόντων, στα οποία τα μικρά παιδιά μπορούν να επιτύχουν, ιδιαιτέρως στους νοητικούς τομείς.

Στην Αγγλία, όλα τα περιβάλλοντα προσχολικής αγωγής επιθεωρούνται τακτικά από ένα ρυθμιστικό σώμα που ονομάζεται «The Office for Standards in Education» (Ofsted). Αυτό είναι ένα εθνικό σώμα που λειτουργεί σε όλη την Αγγλία, με νομοθετημένη εξουσία στην επιθεώρηση και στην περιγραφή όλων των τύπων των περιβαλλόντων που προσφέρουν εκπαίδευση στα παιδιά (παιδαγωγοί για την φροντίδα των παιδιών στα νηπιαγωγεία/παιδικούς σταθμούς και στο σπίτι, κέντρα προσχολικής αγωγής, σχολεία, κλπ.). Το Ofsted είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση του επιπέδου των κριτηρίων σε ένα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση των στόχων για την υγεία και την ασφάλεια, καθώς και για τη διασφάλιση του εκπαιδευτικού περιεχομένου των προγραμμάτων. Δεν υπάρχει ένα τέτοιο ισοδύναμο εθνικό σώμα στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς οι υπηρεσίες επιθεώρησης είναι υπό την ευθύνη της κάθε πολιτείας. Πολλές όμως από τις υπηρεσίες επιθεώρησης της κάθε πολιτείας περιλαμβάνουν περιοχές ευθύνης που είναι κοινές με εκείνες των υπηρεσιών στο Ηνωμένο Βασίλειο (π.χ., ασφάλεια, πρόσβαση στις δραστηριότητες μάθησης, κλπ.).

Στην Αγγλία, το περιβάλλον προσχολικής αγωγής επιθεωρείται τακτικά και πριν την επιθεώρηση απαιτείται η συμπλήρωση ενός εγγράφου το οποίο χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης για τον καθορισμό της ποιότητας του περιβάλλοντος. Όταν γίνεται η προετοιμασία για μία επιθεώρηση από το Ofsted, οι διευθυντές και το προσωπικό των κέντρων έχουν βρει ότι οι κλί-

μακες ECERS-R και ECERS-E είναι χρήσιμες για την προετοιμασία ενός συγκεκριμένου μέρους του εγγράφου που ονομάζεται Φόρμα Αυτο-αξιολόγησης (Self Assessment Form, SEF, βλέπε Office for Standards in Education [Ofsted], 2008). Αυτό απαιτεί από τους παιδικούς σταθμούς/νηπιαγωγεία να απεικονίσουν το τι κάνουν για να υποστηρίξουν τη μάθηση των παιδιών. Αν και είναι ειδικό για το πλαίσιο στο Ηνωμένο Βασίλειο, μερικά μέρη του SEF ταιριάζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε άλλα περιβάλλοντα. Οποιοδήποτε κέντρο προσχολικής αγωγής, κάθε χώρας, θα μπορούσε να ανακαλύψει πόσο καλά υποστηρίζουν τα παιδιά σύμφωνα με τους ακόλουθους άξονες του SEF της Μεγάλης Βρετανίας. Πόσο καλά ο παιδικός σταθμός/νηπιαγωγείο σας πετυχαίνει τα ακόλουθα:

Τη μάθηση και την ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας

- Υποστηρίζει τη μάθηση στις αλληλεπιδράσεις με τα παιδιά
- Σχεδιάζει το μαθησιακό περιβάλλον για να βοηθήσει τα παιδιά να προοδεύσουν προς την κατεύθυνση των πρώιμων μαθησιακών στόχων
- Οργανώνει το παιχνίδι των παιδιών με ισορροπία οργανωμένου και ελεύθερου παιχνιδιού για να βοηθήσει τα παιδιά να σκέφτονται κριτικά, να είναι ενεργοί και δημιουργικοί μαθητές
- Σχεδιάζει με βάση τις ατομικές ανάγκες

Την ευεξία των παιδιών προσχολικής ηλικίας

- Βοηθάει τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες για το μέλλον
- Πόσο αποτελεσματική είναι η αυτο-αξιολόγηση του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των βημάτων που γίνονται για την προώθηση των βελτιώσεων;

Την συνολική αποτελεσματικότητα της προσχολικής αγωγής

- Πώς το περιβάλλον υποστηρίζει τη συνεχή βελτίωση;

Οποιοσδήποτε παιδικός σταθμός/νηπιαγωγείο σε κάθε χώρα που χρησιμοποιεί τις κλίμακες ECERS-R και ECERS-E, θα πρέπει να παροτρύνεται να ανταποκρίνεται σε αυτή τη λίστα – πιστεύουμε ότι οι περιοχές που περιγράφονται στην παραπάνω λίστα είναι σχετικές με όλες εκείνες που περιλαμβάνονται στην αυτο-αξιολόγηση.

Οι κλίμακες ECERS-E και ECERS-R έχουν χρησιμοποιηθεί ευρέως κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών ως αξιόπιστα και έγκυρα εργαλεία της ποιότητας στην έρευνα που διεξάγεται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Έχουν επίσης χρησιμοποιηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες από μέλη του Frank Porter Graham Child Development Institute, του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας, στο Chapel Hill, και σε έναν αριθμό άλλων κρατών (πχ. Κίνα, Αυστραλία, Ελλάδα, Πορτογαλία). Έχουν χρησιμοποιηθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο στις ακόλουθες υψηλού επιπέδου μελέτες (καθώς και σε έναν αριθμό μικρότερων ερευνητικών προγραμμάτων):

The Effective Pre-School Provision in Northern Ireland (EPPNI):

www.deni.gov.uk/researchreport41-2.pdf

The Millenium Cohort Study (MCS):

www.cls.ioe.ac.uk/studies.asp?section=000100020001

The National Evaluation of the Neighbourhood Nurseries Initiative:

www.dfe.gov.uk/research/data/uploadfiles/SSU2007FR024.pdf

The National Evaluation of Sure Start:

www.ness.bbk.ac.uk

The Monitoring and Evaluation of the Effective Implementation of the Foundation Phase (MEEIFP) Project Across Wales:

www.327matters.org/Docs/meeifp.pdf

Evaluation of the Early Education Pilot for Two-Year-Old Children (2006-2009):

www.dfe.gov.uk/research/data/uploadfiles/DCSF-RR134.pdf

Evaluation of the Graduate Leader Fund (2007-2011):

<http://www.education.ox.ac.uk/research/resgroup.fell/cfellrp.php>

Αξιολόγηση της πρακτικής στο «Foundation» Curriculum για την προσχολική ηλικία

Πολλά διαφορετικά αναλυτικά προγράμματα είναι κατάλληλα για τα κέντρα προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης. Όλα αυτά βασίζονται σε μοντέλα ανάπτυξης του παιδιού και σε τρόπους με τους οποίους η κουλτούρα και η κοινωνία (μέσω των οικογενειών, των σχολείων και των κοινοτήτων) διαμορφώνουν το αναπτυσσόμενο παιδί. Κάποια αναλυτικά προγράμματα έχουν πολύ ξεκάθαρη θεωρητική βάση (π.χ. High Scope, Creative Curriculum, Tools of the Mind), ενώ άλλα στηρίζονται σε πρακτικά μοντέλα ανάπτυξης των παιδιών. Η κλίμακα ECERS-E δεν αναπτύχθηκε με βάση κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά οι αρχές της για την αξιολόγηση στηρίζονται στην ψυχολογία του παιδιού και στην κοινωνική, πολιτιστική, και εκπαιδευτική πρακτική. Οι συγγραφείς της κλίμακας ECERS-E προέρχονται από το χώρο της ψυχολογίας, της κοινωνιολογίας, και της προσχολικής εκπαίδευσης – και αυτές οι τρεις περιοχές χρησιμοποιήθηκαν κατά το σχεδιασμό των θεμάτων και των δεικτών. Εκατοντάδες παιδαγωγών συνέβαλαν στην ανάπτυξη των κλιμάκων, μαζί με κοινωνικούς επιστήμονες, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες (καθιστώντας αυτή την επέκταση ιδιαίτερα κατάλληλη για το περιβάλλον προσχολικής εκπαίδευσης στις Ηνωμένες Πολιτείες).

Η συγγραφική ομάδα είχε μεγάλη εμπειρία με την εφαρμογή της κλίμακας ECERS-R (Harms et. al., 2005) στην Αγγλία για ερευνητικούς σκοπούς και ήταν πεπεισμένη για την εγκυρότητά της στην αξιολόγηση (σε 7 -βάθμια κλίμακα) σε περιβάλλοντα προσχολικής αγωγής. Ωστόσο, η κυβέρνηση της Αγγλίας ξεκίνησε την ανάπτυξη ενός νέου αναλυτικού προγράμματος στα μέσα του 1990 για παιδιά ηλικία 3 – 5+, με συγκεκριμένους τομείς που σχετιζόνταν με την «Επικοινωνία, Γλώσσα, και Γραμματισμό», «Μαθηματική Ανάπτυξη», και «Γνώση και Κατανόηση του Κόσμου». Μετά από συνεννοήσεις με μία συμβουλευτική ομάδα από παιδαγωγούς της προσχολικής εκπαίδευσης της Αγγλίας, αποφασίστηκε ότι η κλίμακα ECERS-R θα μπορούσε να συμπληρωθεί με τέσσερις υποκλίμακες γνωστικών περιοχών (συμπεριλαμβανομένης της «Διαφορετικότητας») για να παρέχει ένα εργαλείο μέτρησης των τύπων των εκπαιδευτικών πρακτικών στην Αγγλία, που πολλοί ειδικοί πίστευαν ότι διαμορφώνουν την νοητική ανάπτυξη.

Ως ερευνητές της ποιότητας των προσχολικών κέντρων, η συγγραφική ομάδα εργάστηκε πάνω σε μία επέκταση της κλίμακας ECERS-R, η οποία θα ήταν ευαίσθητη στα είδη των μαθησιακών ευκαιριών που η βιβλιογραφία αναφέρει ως «ενισχυτικά» ή «υποστηρικτικά». Έτσι, η κλίμακα ECERS-E αναπτύχθηκε για να χρησιμοποιηθεί παράλληλα με την ECERS-R (βλέπε <http://erpe.ioe.ac.uk>), της οποίας οι υποκλίμακες και οι δείκτες βασίστηκαν στις «Αναπτυξιακά Κατάλληλες Πρακτικές» (DAP), που περιγράφηκαν στη δεκαετία 1980 από τους Bredekamp και Copple (1997). Οι «Αναπτυξιακά Κατάλληλες Πρακτικές» αναφερόταν

στο είδος της πρακτικής που θα υποστήριζε ένα πολύ ευρύ φάσμα των τομέων ανάπτυξης των παιδιών. Ωστόσο, το Αγγλικό αναλυτικό πρόγραμμα (QCA, 2000) βασίστηκε σε πιο πρόσφατη ερευνητική βιβλιογραφία, ιδιαιτέρως πάνω στην «αναδύμενη» ανάπτυξη του γραμματισμού, της αρίθμησης, των φυσικών επιστημών, και του ρόλου της διαφορετικότητας και της κουλτούρας. Βαρύτητα δόθηκε στους τρόπους με τους οποίους οι ενήλικες υποστηρίζουν τη μάθηση των μικρών παιδιών (βλέπε DfES, 2007a; Evangelou et. al., 2009).

Πίσω από την δομή της κλίμακας ECERS-E βρίσκεται η πλούσια βιβλιογραφία πάνω στα είδη των μαθησιακών ευκαιριών που υποστηρίζουν τη γνωστική ανάπτυξη των μικρών παιδιών, ιδιαιτέρως εκείνων που περιέχουν αλληλεπιδράσεις με ενήλικους. Σε όλη την κλίμακα ECERS-E υπάρχουν θέματα και δείκτες που είναι εμπνευσμένα από την έρευνα πάνω στους τρόπους που οι ενήλικες «οικοδομούν» τη μάθηση των μικρών παιδιών (Rogoff & Lave, 1999; Wood, Bruner, & Ross, 1976), «επεκτείνουν» την γλώσσα τους (Snow, 2006), υποστηρίζουν την «sustained shared thinking» (είναι η διαδικασία όπου ο εκπαιδευτικός έχει επίγνωση των αναγκών και γνώσεων του μαθητή και αναπτύσσει μαζί του μία ιδέα ή δεξιότητα) (Siraj-Blatchford et. al., 2003), και τροφοδοτούν τις ατομικές ανάγκες τους. Η βιβλιογραφία οδήγησε σε προσδιορισμό της υποστήριξης για μάθηση και ανάπτυξη η οποία θα μπορούσε να αξιολογηθεί μέσω μιας κλίμακας παρατήρησης.

Αν και η κλίμακα ECERS-R αξιολογεί το περιβάλλον για «αναδύμενες» ακαδημαϊκές δεξιότητες, τα θέματα και οι δείκτες δεν περιγράφονται με αρκετό βάθος για να εξηγητήσουν το λεπτομερές αναλυτικό πρόγραμμα της Αγγλίας. Για παράδειγμα, η ποιότητα των εκπαιδευτικών παροχών που υποστηρίζουν το γραμματισμό, την αρίθμηση, και την πολιτιστική και επιστημονική σκέψη δεν ήταν επαρκώς λεπτομερής για το φιλόδοξο Αγγλικό αναλυτικό πρόγραμμα. Έτσι για κάθε μία από αυτές τις ενότητες δημιουργήθηκε μία ξεχωριστή υποκλίμακα στην κλίμακα ECERS-E. Η τέταρτη υποκλίμακα, «Διαφορετικότητα», επινοήθηκε για την αξιολόγηση της έκτασης με την οποία το προσωπικό διακρίνει τους τρεις γνωστικούς τομείς όταν υλοποιούνται με σεβασμό στα παιδιά διαφορετικού γένους, πολιτιστικών/εθνικών ομάδων, και ποικίλων επιπέδων ικανότητας. Παρά τις διαφορές στο Αγγλικό εθνικό αναλυτικό πρόγραμμα για την προσχολική εκπαίδευση και τα πολλά αναλυτικά προγράμματα που εγκρίθηκαν από τις Αμερικάνικες Πολιτείες, πιστεύουμε ότι η κλίμακα ECERS-E αξιολογεί θεμελιώδεις συνθήκες ενίσχυσης της γνωστικής ανάπτυξης των παιδιών που αφορούν και αναλυτικά προγράμματα διαφορετικών χωρών. Η μη σύνδεση της κλίμακας ECERS-E με ένα συγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα είναι ένα από τα δυνατά σημεία του εργαλείου, που το κάνει ιδιαίτερα απαραίτητο για χρήση στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε άλλες χώρες.

Το Αγγλικό *Early Years Foundation Stage Curriculum* (DfES, 2007a) περιλαμβάνει επίσης άλλους τρεις τομείς ανάπτυξης: δημιουργική, φυσική, και προσωπική, κοινωνική και συναισθηματική. Αυτοί οι συναισθηματικοί τομείς αξιολογούνται εκτενώς με την κλίμακα ECERS-R και έτσι δεν περιλαμβάνονται στην ECERS-E. Από πολύ νωρίς, η επέκταση της κλίμακας ECERS-R στόχευε στο να τη συμπληρώσει, και όχι να την αντικαταστήσει (Soucasou & Sylva, 2010).

Σκεφτείτε μία από τις υποκλίμακες της κλίμακας ECERS-E. Τα ακόλουθα δείχνουν το πώς στηρίζεται σε έγκυρη ερευνητική βιβλιογραφία. Το μοντέλο της ανάπτυξης του γραμματισμού, πάνω στο οποίο βασίστηκε η υποκλίμακα «Γραμματισμός», πηγάζει από τους Whitehurst και Lonigan (1998), οι οποίοι ορίζουν τον «αναδυόμενο γραμματισμό» ως «τις δεξιότητες, τη γνώση και τις στάσεις, οι οποίες θεωρούνται ως οι αναπτυξιακοί πρόδρομοι της ανάγνωσης και της γραφής». Άλλοι ερευνητές (Sulzby & Teale, 1991) έχουν παρόμοιες αντιλήψεις. Σε πολλές μελέτες του αναδυόμενου γραμματισμού περιλαμβάνεται η σπουδαιότητα του *κοινωνικού περιβάλλοντος*, που περιέχει την από κοινού ανάγνωση βιβλίων και συζήτηση πάνω στο κείμενο. Από αυτή την άποψη του αναδυόμενου γραμματισμού, η ενδεχόμενη απόκτηση της ανάγνωσης γίνεται αντιληπτή ως μία αναπτυξιακή συνεχής σειρά, με ρίζες νωρίς στη ζωή του παιδιού. Αυτό είναι σε έντονη αντίθεση με τη θεώρηση της ανάγνωσης ως ένα φαινόμενο «όλα ή τίποτα» που ξεκινάει όταν τα παιδιά αρχίζουν το σχολείο (Storch & Whitehurst, 2001; Whitehurst & Lonigan, 1998). Μέσα στην έννοια του αναδυόμενου γραμματισμού, δεν υπάρχει σαφής οροθέτηση ανάμεσα στην ανάγνωση και στην προανάγνωση, με το γραμματισμό να συνδέεται με συμπεριφορές που «αναδύονται» πριν την είσοδο στο σχολείο και υποστηρίζονται από πολλά διαφορετικά είδη αλληλεπιδράσεων και θεμάτων. Γι' αυτό το λόγο, υπάρχει μία συνεχής σειρά απόκτησης του γραμματισμού που καλύπτει όλη την προσχολική περίοδο. Οι ρίζες

των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ανάγνωση και τη γραφή μπορούν να βρεθούν στις αλληλεπιδράσεις που λαμβάνουν χώρα στο σπίτι και στο προσχολικό περιβάλλον, κυρίως στη έκθεση των παιδιών στις αλληλεπιδράσεις με έντυπα κείμενα στην καθημερινότητα τους (για παράδειγμα, ανάγνωση βιβλίου ή έντυπια λέξεις χρησιμοποιούνται στο άμεσο περιβάλλον του παιδιού, όπως σε συσκευασίες ή σε πινακίδες ονομάτων γνωστών επιχειρήσεων).

Ο αναδυόμενος γραμματισμός περιλαμβάνει την εννοιολογική γνώση των παιδιών σχετικά με το γραμματισμό, καθώς και τη διαδικαστική γνώση σχετικά με την ανάγνωση και τη γραφή. Εδώ, η «υποκριτική ανάγνωση» (*pretend reading*) και η «επινοημένη γραφή» (*invented writing*) είναι σημαντικοί πρόδρομοι της ανάγνωσης και της επίσημης γραφής που συμβαίνουν αργότερα στα σχολικά χρόνια (Mason & Stewart, 1990; Senechal, Lefevre, Smith-Chant, & Colton, 2001). Υπάρχει εκτεταμένη βιβλιογραφία πάνω στον αναδυόμενο γραμματισμό (σε μικρότερο βαθμό για την αναδυόμενη αρίθμηση, φυσικές επιστήμες, και κατανόηση της διαφοράς και της διαφορετικότητας) η οποία βοηθάει στη δόμηση των δεικτών ενός περιβάλλοντος που θα μπορούσε να υποστηρίξει τον αναδυόμενο γραμματισμό των παιδιών στην προσχολική εκπαίδευση.

Με βάση τα προηγούμενα υποστηρίζεται ότι η κλίμακα ECERS-E ξεπερνά τα εθνικά αναλυτικά προγράμματα και έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί ιδιαίτερα καλά στο πλαίσιο των Ηνωμένων Πολιτειών. Αν και αναπτύχθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο με ένα συγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα στο μυαλό, οι βασικές αρχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι κλίμακες, εστιάζονται σε αυτό που παγκόσμια θεωρείται καλή πρακτική για τα μικρά παιδιά. Οι κλίμακες έχουν χρησιμοποιηθεί και θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται επιτυχώς στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον υπόλοιπο κόσμο, όπου υπάρχει προβληματισμός για την ποιότητα της παρεχόμενης προσχολικής εκπαίδευσης.

Κατανόηση της φύσης της κλίμακας ECERS-E

Η κλίμακα ECERS-E δημοσιεύθηκε το 2003 ως μία «ερευνητική έκδοση». Ο στόχος των συγγραφέων ήταν να μοιραστούν συμπληρωματικό υλικό δίνοντας μία πιο λεπτομερή αξιολόγηση των προγραμμάτων και της παιδαγωγικής στο περιβάλλον προσχολικής αγωγής, με τους ερευνητές στο Ηνωμένο Βασίλειο και αλλού, ιδιαιτέρως στις Η.Π.Α., οι οποίοι χρησιμοποιούσαν την κλίμακα ECERS-R.

Όταν η κλίμακα ECERS-E αναπτύχθηκε αρχικά, χρησιμοποιήθηκε από μία ομάδα ερευνητών οι οποίοι γνώριζαν πολύ καλά την κλίμακα και τους στόχους της. Συμπληρωματικές σημειώσεις και διευκρινήσεις για τα θέματα και τους δείκτες δεν παρέχονταν, γιατί τα άτομα που την χρησιμοποιούσαν κατανοούσαν το σκοπό και το πώς το καθετί έπρεπε να ερμηνευθεί. Ωστόσο, εξαιτίας του ότι οι κλίμακες χρησιμοποιούνται τώρα πιο ευρέως, έχει γίνει απαραίτητο να δοθούν συμπληρωματικές σημειώσεις και επεξηγήσεις για να υποστηρίξουν τους χρήστες στην εφαρμογή της κλίμακας με συνέπεια και με κατάλληλο τρόπο. Καθώς οι συγγραφείς όπως και άλλα άτομα που ασχολούνταν με την επιμόρφωση στις κλίμακες συγκέντρωναν ερωτήσεις, δημιουργήθηκαν συμπληρωματικές επεξηγήσεις για κάθε θέμα ως απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα. Αυτές οι σημειώσεις έχουν βελτιώσει τη χρήση της κλίμακας, αλλά είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι οι σημειώσεις στοχεύουν στο να στηρίξουν την επαγγελματική κρίση των παρατηρητών και όχι να την περιορίσουν.

Η κλίμακα ECERS-E και η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας: η φιλοσοφία της κλίμακας

Αν και οι υποκλίμακες έχουν τους τίτλους των θεματικών περιοχών, όπως «Μαθηματικά», οι δείκτες ποιότητας κάθε θέματος είναι εναρμονισμένοι με την παιδαγωγική και τα υλικά, καθώς και με το αναλυτικό πρόγραμμα. Στις τέσσερις υποκλίμακες, κάθε θέμα βαθμολογείται με αναφορά στην παιδαγωγική, στα υλικά και στην οργάνωση του περιβάλλοντος. Ξεχωριστοί δείκτες εστιάζουν συνήθως σε ένα από αυτά κάθε φορά.

Περιβάλλοντα που παίρνουν καλή βαθμολογία στην κλίμακα ECERS-E θα είναι εκείνα στα οποία υπάρχει ισορροπία ελεύθερων και δομημένων δραστηριοτήτων και μία καλή αναλογία «sustained shared thinking» βασισμένη στην παιδαγωγική της συν-οικοδόμησης (Siraj – Blatchford et al., 2002). Βαθμός δίνεται επίσης και στις τέσσερις υποκλίμακες ως ένδειξη του οργανωμένου προγράμματος και της αξιολόγησης του παιδιού, σύμφωνα με τις ατομικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών.

- Πολλά από τα θέματα βαθμολογούνται με 3 όταν η παιδαγωγική φαίνεται να είναι «συμπτωματική» ή στερείται συνοχής.

- Ο βαθμός 5 δίνεται εάν στο περιβάλλον υπάρχουν ενδείξεις καθοδήγησης από τους ενήλικες σε ισορροπία με το παιχνίδι του παιδιού ή την εξερεύνηση.
- Ο βαθμός 7 απευθύνεται στην παιδαγωγική στην οποία ενήλικες και παιδιά συμβάλλουν και οι δύο στη δημιουργία κοινών εννοιών, γνώσης και δεξιοτήτων.

Τα υλικά βαθμολογούνται με τον ίδιο τρόπο, δίνοντας 3 στα περιορισμένα αν και απαραίτητα υλικά, δίνοντας 5 σε μία μεγαλύτερη ποικιλία υλικών, και ο βαθμός 7 είναι για υλικά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από παιδιά διαφορετικών ικανοτήτων, πολιτισμικών υπόβαθρων, και ενδιαφερόντων.

Οδηγίες για τη χρήση της κλίμακας

Η κλίμακα ECERS-R δημιουργήθηκε ως ένα εργαλείο για έρευνα, αλλά και ως ένα εργαλείο καθοδήγησης της εκπαιδευτικής πράξης. Σε αντίθεση, η κλίμακα ECERS-E αναπτύχθηκε αρχικά μόνο για ερευνητικούς σκοπούς. Δημιουργήθηκε ως ένα μέρος του προγράμματος ΕΡΡΕ ως επέκταση της κλίμακας ECERS-R προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερο βάθος και ακρίβεια σε συγκεκριμένα πεδία, ειδικά στα πεδία που στοχεύουν στην καλλιέργεια του αναδυόμενου γραμματισμού, της αριθμησης, και της επιστημονικής σκέψης των παιδιών. Η κλίμακα ECERS-E χρησιμοποιείται τώρα ευρέως ως ένα εργαλείο βελτίωσης της ποιότητας και μπορεί να προσφέρει πολύτιμη καθοδήγηση. Ωστόσο, είναι σημαντικό να θυμόμαστε το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε η κλίμακα για τους παρακάτω λόγους:

1. Η κλίμακα ECERS-E σχεδιάστηκε ως επέκταση της κλίμακας ECERS-R, παρά ως ένα αυτόνομο εργαλείο, και είναι σημαντικό ότι δεν παρουσιάζεται ή χρησιμοποιείται έτσι. Εστιάζεται σε συγκεκριμένα πεδία του αναλυτικού προγράμματος (πχ. γραμματισμός, μαθηματικά, φυσικές επιστήμες/περιβάλλον, και διαφορετικότητα), ενώ δεν ασχολείται με άλλα (πχ. δημιουργικότητα, προσωπικό, κοινωνική εκπαίδευση, νέες τεχνολογίες). Το γεγονός ότι αυτά τα άλλα πεδία δεν περιλαμβάνονται στο ECERS-E, δεν σημαίνει ότι είναι λιγότερο σημαντικά από το γραμματισμό, τα μαθηματικά, ή τις φυσικές επιστήμες, αλλά δείχνουν απλώς ότι αυτά τα πεδία δεν αποτελούσαν μέρος του προγράμματος ΕΡΡΕ. Παρουσιάζοντας την κλίμακα ECERS-E ως αυτόνομο εργαλείο, ίσως δοθεί η εντύπωση ότι τα πεδία αυτής της κλίμακας είναι πιο σημαντικά από τα άλλα πεδία, και αυτό δεν ήταν η πρόθεσή των συγγραφέων. Όταν χρησιμοποιείται παράλληλα η κλίμακα ECERS-R, όπως προβλέπεται, η κλίμακα ECERS-E προσθέτει μεγαλύτερο βάθος σε συγκεκριμένα πεδία.

2. Η κλίμακα ECERS-E σχεδιάστηκε για την αξιολόγηση της ποιότητας, παρά ως ένα ειδικό εργαλείο επαγγελματικής ανάπτυξης. Επομένως, τα θέματα της κλίμακας δεν δίνουν μία ολοκληρωμένη σειρά βημάτων που μπορεί κάποιος να ακολουθήσει για να βελτιώσει την ποιότητα στο συγκεκριμένο πεδίο. Αντιθέτως, περιέχουν μία σειρά «δεικτών» ποιότητας σε κάθε επίπεδο. Για παράδειγμα, οι δείκτες που απεικονίζουν το 7 (εξαιρετικό) στο θέμα «Αναδυόμενη γραφή / Παιδικό σχέδιο» είναι παραδείγματα τέτοιων εμπειριών που κάποιος μπορεί να δει σε ένα εξαιρετικό περιβάλλον. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν απαραίτητα κάθε απλή αξίωση που κάποιος θα ανέμενε σε ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας. Αυτό δεν ήταν μέσα στο πνεύμα των κλιμάκων.
3. Όπως προαναφέρθηκε, οι κλίμακες ECERS δεν καλύπτουν όλες τις πλευρές της προσχολικής πρακτικής, ούτε παρέχουν καθολική κάλυψη εντός των υποκλιμάκων. Περιβάλλον που βαθμολογείται με 7 σε όλους τους τομείς θα πρέπει να συνεχίζει να μελετά τις αναπτυξιακές ανάγκες. Υπάρχει πάντα περιθώριο για βελτίωση.
4. Περιβάλλοντα που ήταν επιτυχημένα χρησιμοποιώντας τις κλίμακες ECERS-R και ECERS-E για κριτική αξιολόγηση των δικών τους προγραμμάτων, παροχών, και πρακτικών, βρήκαν τις κλίμακες ιδιαίτερα χρήσιμες ως εργαλεία για να ξεκινήσει συζήτηση μεταξύ των παιδαγωγών τους σχετικά με το τι είναι η «ποιότητα». Αυτή η συζήτηση πριν από τη χορήγηση των κλιμάκων μπορεί να οδηγήσει σε μία περισσότερο υποστηρικτική κουλτούρα για πραγματοποίηση αλλαγών και μιας βαθύτερης κατανόησης της ποιότητας. Κατά τη διάρκεια των επιμορφωτικών προγραμμάτων, οι παιδαγωγοί μπορούν συχνά να σχολιάσουν το πώς εκτίμησαν την εργασία τους «με τις κλίμακες» σε αντίθεση με το τι «έχουν κάνει οι κλίμακες ECERS για αυτούς» (βλέπε το κεφάλαιο «Χρήση της κλίμακας ECERS-E ως εργαλείο αυτο-αξιολόγησης και βελτίωσης»).

Ορολογία

Είναι χρήσιμο να σημειώσουμε ότι οι γενικές επικεφαλίδες Γραμματισμός, Μαθηματικά, Επιστήμη και Φυσικές Επιστήμες, και Διαφορετικότητα, αναφέρονται ως *υποκλίμακες*. Κάθε υπότιτλος μέσα σε μία υποκλίμακα αναφέρεται ως ένα *θέμα* και κάθε σύνολο κειμένου μέσα στο θέμα αναφέρεται ως ένας *δείκτης*. Για παράδειγμα:

Υποκλίμακα = Γραμματισμός

Θέμα = Εντυπο κείμενο στο περιβάλλον της τάξης

Δείκτης 1.1 = Δεν υπάρχουν εικόνες με λεζάντες που να είναι ορατές στα παιδιά.

Σε όλη την κλίμακα, η λέξη «προσωπικό» χρησιμοποιείται ως ένας γενικός όρος για να καλύψει όλους τους ενήλικες που εργάζονται τακτικά με τα παιδιά στο περιβάλλον που αξιολογείται. Αυτοί μπορεί να είναι εθελοντές, εκπαιδευόμενοι, ή φοιτητές, καθώς και αμοιβόμενα μέλη του προσωπικού.

Όταν τα μέσα περιγράφονται ως «προσβάσιμα», σημαίνει ότι τα παιδιά μπορούν να πάνε σε αυτά χωρίς βοήθεια και για σημαντικό μέρος της ημέρας.

Πριν από τη χρήση των κλιμάκων

Πριν χρησιμοποιήσετε την κλίμακα ECERS-E είτε ως εργαλείο αυτο-αξιολόγησης (βλέπε το επόμενο κεφάλαιο) ή ως ένα ερευνητικό εργαλείο, συστήνεται στους χρήστες να εξοικειώνονται με την κλίμακα ECERS-R. Ο εκδοτικός οίκος Teachers College Press εξέδωσε μία σειρά υλικών που συνοδεύουν την κλίμακα ECERS-R για επιμορφωτικούς σκοπούς. Αυτά περιλαμβάνουν ασκήσεις, βίντεο και συμβουλές στη λήψη αποφάσεων. Αυτά τα υλικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ομαδική και ατομική καθοδήγηση. Αφού δούνε το εκπαιδευτικό πακέτο, οι χρήστες θα πρέπει να συμμετέχουν σε αρκετές δοκιμαστικές παρατηρήσεις ώστε να εξοικειωθούν με το περιεχόμενο των θεμάτων που περιλαμβάνονται στην κλίμακα. Αυτό δε μπορεί να γίνει με μία απλή παρατήρηση (Cryer, Harms & Riley, 2003; Harms & Cryer, 2006).

Η χρήση των κλιμάκων απαιτεί έναν υψηλό βαθμό κατανόησης όχι μόνο του περιεχομένου των κλιμάκων, αλλά και εκτίμηση της αίσθησης του τι παρατηρείται. Σε πολλές περιπτώσεις οι πληροφορίες για τη συμπλήρωση των κλιμάκων δεν μπορούν εύκολα να παρατηρηθούν και ο χρήστης θα χρειαστεί να θέσει στο προσωπικό ερωτήσεις σχετικά με τις πρακτικές του. Συνεπώς, κάθε χρήστης πρέπει να είναι εξοικειωμένος με το περιεχόμενο των κλιμάκων και πρέπει, επίσης, να αναζητά συστηματικά συμπληρωματικές πληροφορίες. Το να έχει ο χρήστης υπόβαθρο και εμπειρίες στην προσχολική εκπαίδευση είναι ένα σημαντικό πλεονέκτημα για την αποτελεσματική εφαρμογή του εργαλείου.

Οι χρήστες, πριν εφαρμόσουν τις κλίμακες, συστήνεται να έχουν συμμετάσχει σε επιμόρφωση και οι κρίσεις τους να έχουν αξιολογηθεί για την αξιοπιστία τους. Το να είσαι «αξιόπιστος» στην κλίμακα σημαίνει ότι έχεις αξιολογηθεί από έναν ανεξάρτητο παρατηρητή και ότι οι βαθμολογίες σου συμφωνούν με εκείνου. Αυτό ισχυροποιεί τα αποτελέσματα μιας αξιολόγησης. Η αξιοπιστία μεταξύ των αξιολογητών είναι ο βαθμός κατά τον οποίο δύο άτομα που παρατηρούν το ίδιο περιβάλλον δίνουν παρόμοια βαθμολογία. Η επιμόρφωση για εκείνους που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν τις κλίμακες είναι διαθέσιμη στο Frank Porter Graham Child Development Institute, στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας, Chapel Hill ή στην A + Education Ltd. (www.aplus-education.co.uk).